

Osvrt na predavanje:

Bezier krivulja

Fakultet: Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Kolegij: Digitalni multimedij 1

Nositelji kolegija: prof. dr. sc. Pap Klaudio

Sunositelj i izvođač nastave: doc. dr. sc. Maja Rudolf

Osvrt je napisao i podnio: Bruno Stanković

Datum: 23.03.2021. godine

Sadržaj:

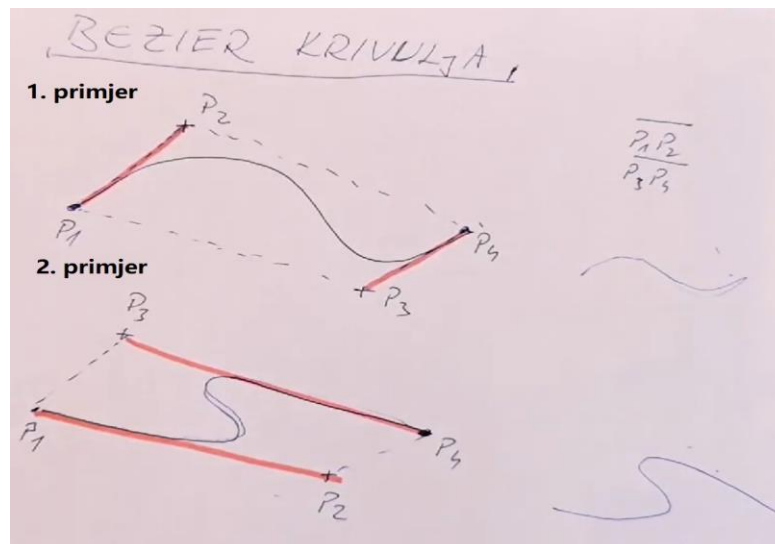
1. Uvod
2. Osvrt
3. Zaključak

Uvod

Na ovom predavanju Profesor Klaudio Pap ulazi dublje u Bezier krivulju, na primjerima nam je objasnio mehanizme prikazivanja vektorske krivulje na prikaznim tehnologijama, matematički izvod Bezier krivulje i približio nam je vrste i primjenu spojnih Bezier točkaka.

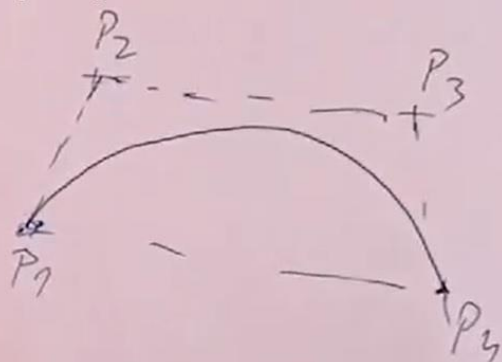
Osvrt

Na 1. primjeru profesor nam je objasnio da se Bezier krivulja definira kroz četiri točke (P_1 , P_2 , P_3 , P_4) i da pomoću samo te četiri točke krivulja ima svoju punu funkcionalnost što je i glavna prednost ove krivulje u odnosu na druge. Pomoću ove četiri točke unaprijed možemo znati kako će ta krivulja izgledati. Između točkaka P_1 i P_2 [dužina P_1P_2] i točkaka P_3 i P_4 [dužina P_3P_4] postoji matematička veza. Zakonitost Bezier krivulje je da će se tijelo rasprostriti unutar konveksnog poligona kojeg zatvaraju te četiri točke. Dužine P_1P_2 i P_3P_4 su zapravo tangente na krivulju i one određuju kako će izgledati krivulja. Dužina P_1P_2 je zapravo dio tangente koja određuje kako će krivulja ući u točku P_1 , isto tako dužina P_3P_4 označava dio tangente koja određuje kako će krivulja ući u točku P_4 . Na drugom primjeru profesor je zamijenio položaj točkaka P_2 i P_3 i time objasnio da će se krivulja drugačije rasprostriti od one koju smo dobili na prvom primjeru. Pomoću ove četiri točke unaprijed možemo znati kako će ta krivulja izgledati što je i glavna prednost u usporedbi sa ostalim krivuljama iz skupine „Predvidljivih krivulja“.

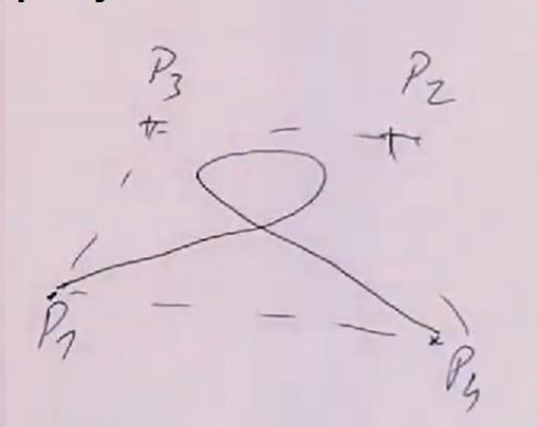

Na 3. i 4. primjeru profesor objašnjava što će se dogoditi ako na 3. primjeru točkama $+P_2$ i $+P_3$ zamijenimo njihova mjesta. Događat će se ovo što vidimo na 4. primjeru. To se često događa u vektorskim programima u kojima crtamo krivulje, i jednostavno rješenje tog problema što vidimo na 4. primjeru riješavamo na način da zamijenimo mjesta tih dviju točaka.

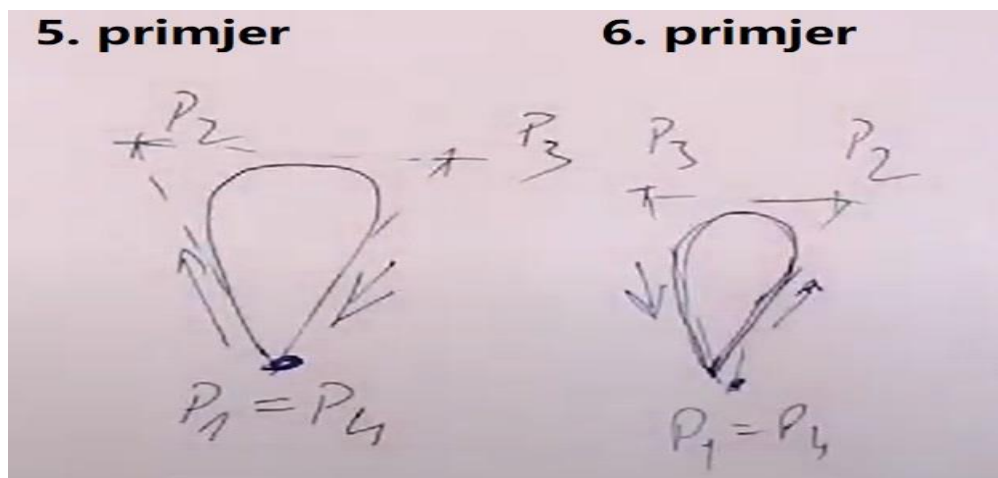
3. primjer

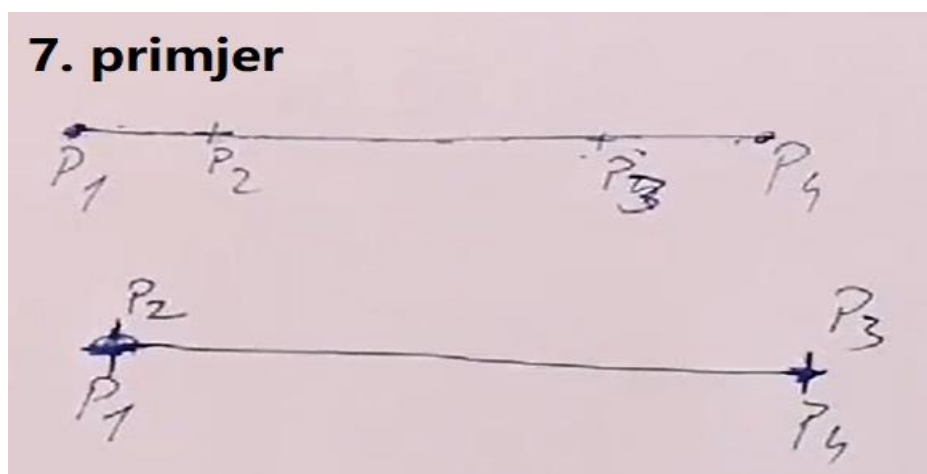
4. primjer

Na 5. primjeru profesor Klaudio Pap nam je objasnio što će se dogoditi ako točka *P1 i točka *P4 imaju iste koordinate. Na 6. primjeru smo točkama +P2 i +P3 zamijenili njihova mjesta i izgled krivulje se nije promijenio, jedino što se promijenilo je smjer krivulje, jer krivulja uvijek počinje u smjeru tangente koju označuje dužina P1P2.

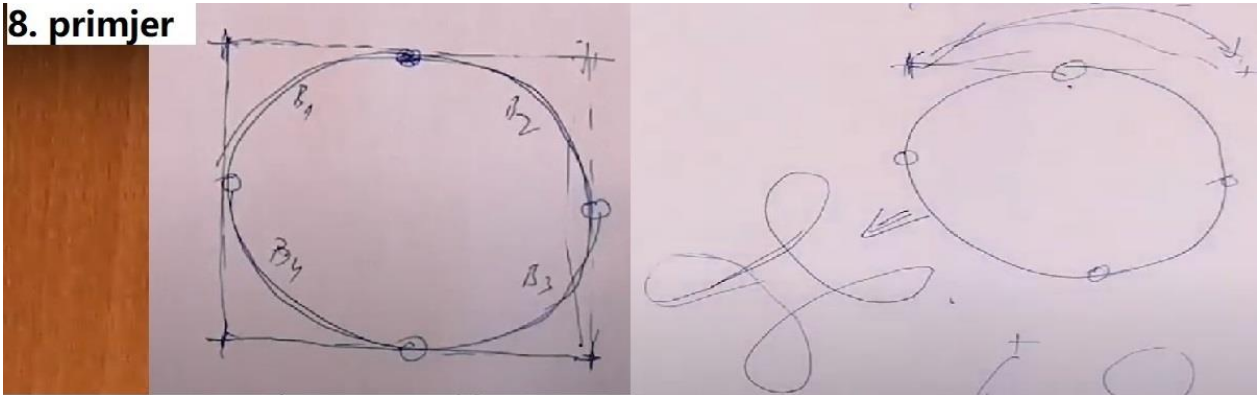

Na 7. primjeru profesor nam objašnjava kako se crtaju dužine pomoću Bezier krivulja. Željenu dužinu ćemo dobiti tako da točke +P2 i +P3 leže na dužini koju zatvaraju točke *P1 i *P4. U pravilu se dužina crta tako da točke *P1 i +P2 imaju iste koordinate, isto tako i točke +P3 i *P4 također imaju iste koordinate.

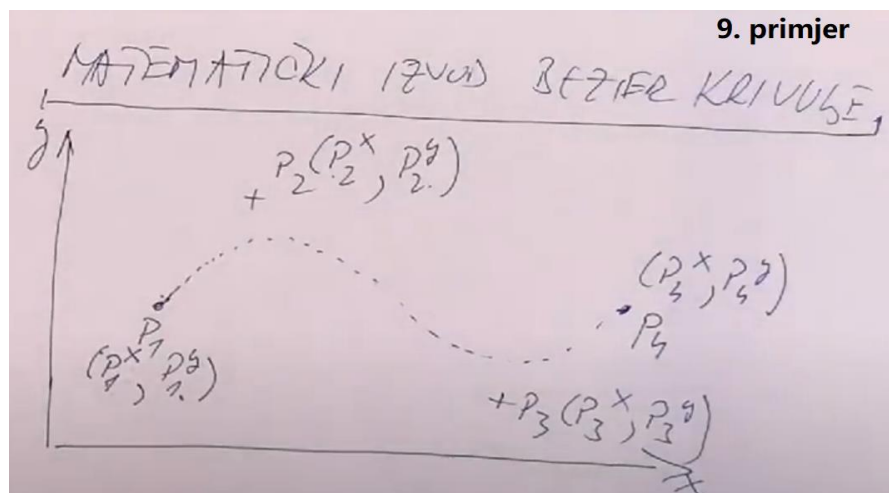
Na 8. primjeru vidimo kako se crta kružnica pomoću Bezierovih krivulja. Kružnica nastaje koristeći četiri Bezier krivulje. Na 9. primjeru vidimo što se dogodi ako zamijenimo koordinate točaka $+P_2$ i $+P_3$ svake Bezier krivulje te kružnice.

8. primjer

Sljedeći dio predavanja se odnosi na matematički izvod Bezier krivulja. Na 9. primjeru vidimo krivulju u koordinatnom sustavu i četiri točke koje određuju kako će izgledati Bezier krivulja. Svaka od te četiri točke ima svoju koordinatu x^* i koordinatu y^* . Znači za definiciju Bezier krivulje trebamo ukupno osam brojeva.

Bezier krivulja je parametarska krivulja trećeg stupnja. Parametarska krivulja je krivulja koja nastaje tako da se određeni parametar stavlja u „for“ petlju i sa parametrom se rađaju x i y koordinate svake od pojedinih točaka koje čine tu krivulju.

Na 10. primjeru vidimo matematičku definiciju Bezier krivulje za jednu dimenziju. *c* označava krivulju, *t* označava parametar koji će crtati krivulju, *1. uglasta zagrada* se sastoji od četiri parametra koje vidimo na slici, *B* označava Bezierovu matricu, *2. uglasta zagrada* se sastoji od četiri točke. Bezierova matrica ima dva svojstva, ona su: 1. suma svih redaka je jednaka nuli osim zadnjeg retka kojemu je suma jednaka jedinici, 2. suma svih stupaca je jednaka nuli osim zadnjeg stupca kojemu je suma jednaka jedinici.

10. primjer

$$C(t) = \underbrace{\begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix}}_{1 \times 4} \times \underbrace{B}_{4 \times 4} \times \underbrace{\begin{bmatrix} P_1 \\ P_2 \\ P_3 \\ P_4 \end{bmatrix}}_{4 \times 1}$$

$$B = \begin{bmatrix} -1 & 3 & -3 & 1 \\ 3 & -6 & 3 & 0 \\ -3 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

The image shows handwritten mathematical notation for a 1D Bezier curve. The equation is $C(t) = [t^3 \ t^2 \ t \ 1] \times B \times \begin{bmatrix} P_1 \\ P_2 \\ P_3 \\ P_4 \end{bmatrix}$. The first row vector is labeled with a red '1' and '1x4'. The matrix B is labeled with a red '2' and '4x4'. The column vector of points is labeled with a red '2' and '4x1'. The matrix B is explicitly written as $\begin{bmatrix} -1 & 3 & -3 & 1 \\ 3 & -6 & 3 & 0 \\ -3 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$.

Krivulja nastaje tako da se uvrste parametri za $x(t)$ i parametri za $y(t)$ u matematičku formulu definicije Bezier krivulje i onda te dvije formule određuju (x,y) koordinate jedne točke na krivulji (11. primjer).

Kada u formulu uvrstimo parametar $t=0$, onda dobijemo (x,y) koordinate početne točke krivulje. Kada uvrstimo u formulu parametar $t=1$, onda dobijemo (x,y) koordinate zadnje točke krivulje. Iz toga zaključujemo da se sve točke koje stvaraju krivulju crtaju sa parametrima $*t*$ čije vrijednosti moraju biti između 0 i 1, tj. $t \in [0,1]$.

Postavlja se pitanje koliko je parametara $*t*$ potrebno da bi krivulja bila kontinuirana. Odgovor ovisi o vrijednosti parametra $*\Delta t*$. Vrijednost parametra $*\Delta t*$ je u funkcionalnoj vezi rezolucije tehnologije na kojoj željenu krivulju želimo prikazati. Broj točaka odgovara broju kojeg dobijemo po formuli $(1 / \Delta t) + 1$.

11. primjer

$$x(t) = (-t^3 + 3t^2 - 3t + 1) \cdot P_1^x + (3t^3 - 6t^2 + 3t) \cdot P_2^x + (-3t^3 + 3t^2) \cdot P_3^x + t^3 \cdot P_4^x$$

$$y(t) = (-t^3 + 3t^2 - 3t + 1) \cdot P_1^y + (3t^3 - 6t^2 + 3t) \cdot P_2^y + (-3t^3 + 3t^2) \cdot P_3^y + t^3 \cdot P_4^y$$

Zadnja tema o kojoj je profesor Klaudio Pap govorio na predavanju je bila „spojne Bezier točke“. Postoje tri vrste spoja Bezier točaka, oni su: 1. kutni spoj, 2. krivuljni spoj, 3. tanglenti spoj. Svaki spoj je po nečemu specifičan, i drugaciji od ostalih.

Svojstva kutnog spoja su: 1. u programima se kutni spoj označava sa kvadratićem, 2. BCPul [Bezier control point(ulazni)] je nezavistan u odnosu na BCPiz [Bezier control point(izlazni)], što znači da promjenom položaja jedne krivulje ne utječe na položaj susjedne krivulje (koje su u kutnom spoju), 3. koristi se kad želimo dobiti oštrokutne ili tupokutne spojeve.

Svojstva krivuljnog spoja su: 1. u programima se krivuljni spoj označava sa kružićem, 2. BCPul je zavistan o BCPiz i obrnuto, što znači da ako se BCPul pomakne za neki kut α onda će se i BCPiz pomaknuti za isti taj kut α i obrnuto i to još znači da će BCPul i BCPiz uvijek ležati na istom pravcu, 3. krivuljni spoj ima široku primjeru u vektorskoj grafici (npr. Ispupčenje ili udubljenje pravca).

Svojstva tangentskog spoja su: 1. U programima se tangentski spoj označava sa trokutićem, 2. U tangentskom spoju BCP leži na tangenti na krivulju, 3. Tangentski spoj se koristi za rješavanje problema idealne krivulje koja iz jednog smijera ide u drugi smijer.

Zaključak

Nakon onog predavanja sam dobio bolju sliku o tome što je zapravo Bezier krivulja, gdje i kako se pravilno upotrebljava Bezier krivulja, na koje sve načine nastaje i kako se matematičkim putem može odrediti položaj krivulje u dvije dimenzije. Profesor je razjasnio zašto je Bezier krivulja prestigla sva ostala rješenja koja su bila ponuđena na tržištu, zašto je njezina primjena i dan danas toliko široko rasprostranjena i koristi se u svim najpoznatijim alatima za izradu vektorske grafike.